

MINISTER INFRASTRUKTURY

Warszawa, dnia 22 marca 2022 r.

Znak sprawy: DDP-1.054.10.2022

Szanowny Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez Pana senatora Andrzeja Pająka podczas 37. posiedzenia Senatu w dniu 16 lutego 2022 r., przedstawiam następujące informacje.

Pismem z dnia 4 października 2021 r. Pan senator Andrzej Pająk wystąpił do Ministra Infrastruktury w sprawie problemów przedsiębiorców branży transportowo - budowlanej z terenu powiatu suskiego w wyegzekwowaniu zaległych płatności z tytułu wykonanych przez nich robót i prac. Ministerstwo udzieliło Panu senatorowi odpowiedzi pismem z dnia 27 października 2021 r. znak DDP-1.054.44.2021 i podtrzymuje przedstawione stanowisko.

Należy podkreślić, że z pisma Pana senatora, jak również z przekazanych do ministerstwa kopii dokumentów, nie można wywnioskować czy roboty i prace, za które nie została dokonana zapłata, dotyczyły inwestycji drogowych.

Oдноśnie inwestycji na drogach krajowych, to zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 1 i art. 20 pkt 3 *ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376, ze zm.)*, organem ustawowo umocowanym do wykonywania zarządu drogami krajowymi, w tym do pełnienia roli inwestora w zakresie inwestycji na tych drogach jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad. Minister Infrastruktury nie jest stroną umów z wykonawcami o realizację inwestycji drogowych. Stanowisko GDDKiA w tego typu sprawach nie jest uzależnione od opinii ministerstwa, bowiem Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad jest statio fisci Skarbu Państwa i samodzielnie reprezentuje Skarb Państwa w sprawach cywilnych. Zatem GDDKiA w oparciu o obowiązujące przepisy samodzielnie ocenia, czy może uznać konkretne roszczenie za zasadne oraz podejmuje działania w celu zapewnienia ochrony praw i interesów Skarbu Państwa.

Natomiast oдноśnie rozliczeń między przedsiębiorcami należy podkreślić, że w stosunkach cywilnoprawnych między przedsiębiorcami minister właściwy do spraw transportu nie pełni wobec nich funkcji kontrolnej. Zważywszy, że minister nie jest związany stosunkiem umownym z firmami realizującymi dane inwestycje, brak jest podstaw do podejmowania przez ministra działań wobec tych podmiotów.

W zakresie przepisów dotyczących podwykonawców należy wskazać, że przepisy dotyczące ich ochrony są zawarte m.in. w *ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.)*. Art. 465 Pzp reguluje mechanizm bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia na rzecz podwykonawców i dalszych podwykonawców. Zgodnie z art. 465 ust. 1 „*W przypadku umów, których przedmiotem są roboty budowlane, zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez wykonawcę, podwykonawcę lub dalszego podwykonawcę.*”. W poprzedniej ustawie te regulował art. 143c, wprowadzony do ustawy 24 grudnia 2013 r.

niepodległa

POLSKA
STURDIE ODZYKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Mechanizm bezpośredniej zapłaty został również uregulowany w *ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)*, przy czym regulacje te dotyczą tylko robót budowlanych. Zgodnie z art. 647¹ §1 Kc *„Inwestor odpowiada solidarnie z wykonawcą (generalnym wykonawcą) za zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcy z tytułu wykonanych przez niego robót budowlanych, których szczegółowy przedmiot został zgłoszony inwestorowi przez wykonawcę lub podwykonawcę przed przystąpieniem do wykonywania tych robót, chyba że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia inwestorowi zgłoszenia inwestor złożył podwykonawcy i wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę.”*

Kwestię wypłaty zaległych należności podwykonawcom inwestycji realizowanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad uregulowała także *ustawa z dnia 28 czerwca 2012 r. o spłacie niektórych niezaspokojonych należności przedsiębiorców, wynikających z realizacji udzielonych zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 227, ze zm.)*. Przedmiotowa ustawa określała zasady spłaty przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad niezaspokojonych przez wykonawcę należności głównych przedsiębiorcy, który zawarł umowę z wykonawcą w związku z realizacją zamówienia publicznego na roboty budowlane udzielonego przez GDDKiA, wyłącznie za zrealizowane i odebrane prace. Przepisy ww. ustawy miały zastosowanie do zamówień publicznych, których przedmiotem były roboty budowlane, co do których Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad wszczął postępowanie o udzielenie zamówienia lub udzielił zamówienia przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. 3 sierpnia 2012 r. Podstawowym warunkiem uzyskania zapłaty było zawarcie umowy przez podwykonawcę bezpośrednio z generalnym wykonawcą. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy przedsiębiorca mógł zgłosić do GDDKiA należności przysługujące mu od wykonawcy zamówienia publicznego. Zgłoszenia takiego należało dokonać pisemnie i dołączyć do niego wskazane w ustawie dokumenty. GDDKiA weryfikowała zgłoszenie i dokonywała wypłaty. Ustawa nie obejmowała swym zakresem tzw. „dalszych podwykonawców”.

Jednocześnie należy wskazać, że Minister Infrastruktury oraz Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad w zakresie swojej właściwości i kompetencji podjęli działania mające na celu poprawę sytuacji podwykonawców inwestycji drogowych stosując w tym celu kilka różnych środków, które w sumie kompleksowo ukształtowały sytuację prawną tych podmiotów. Zmieniono zapisy kontraktów przygotowywanych przez GDDKiA i podjęto działania propagujące wśród podwykonawców wiedzę na temat przysługujących im praw w tym konieczności dopilnowania, czy zostali zgłoszeni do Inwestora. GDDKiA informuje podwykonawców o obowiązujących regulacjach za pomocą Internetu. Stworzono regularnie aktualizowane listy zatwierdzonych podwykonawców opublikowane na stronie internetowej kontraktu.

Ponadto należy wskazać że wszystkie kierowane do resortu infrastruktury zgłoszenia wykonawców, podwykonawców, dalszych podwykonawców dotyczące problemów w związku z realizowanymi przez GDDKiA inwestycjami na drogach publicznych są każdorazowo wyjaśniane z GDDKiA.

Z uwagi na to, że w sprawie zostały wydane orzeczenia sądu (wyrok, nakazy zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazowym), należności powinny być dochodzone od osób/podmiotów od których zostały zasądzone. Jednocześnie należy wskazać, że z żadnego z załączonych do pisma Pana senatora z dnia 4 października 2021 r. dokumentów nie wynika żeby zobowiązanym do zapłaty za wykonane roboty był Skarb Państwa (np. GDDKiA).

Przedstawiona przez Pana senatora sprawa dotyczy problemów z wyegzekwowaniem należności zasądzonych orzeczeniami sądowymi. W piśmie podnoszona jest w m.in. kwestia bezskuteczności egzekucji. W tym miejscu należy wskazać, że minister do spraw transportu nie jest organem nadzorującym komorników i nie pełni wobec nich funkcji kontrolnych. Właściwy w zakresie nadzoru nad komornikami, jak również w zakresie przepisów dotyczących dochodzenia należności oraz ich egzekucji jest Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Rafał Weber

Sekretarz Stanu